

Istorijski razvoj upravno sudske kontrole

Idejna osnova za kontrolom zakonitosti rada uprave potekla je iz klasne borbe buržoazije i feudalaca, a odrazila se kroz težnju mlade buržoazije da ograniči vlast državne uprave koja je bila svemoćna u feudalnom periodu, a još uvek je predstavljala jezgro reakcionarne, svrgnute (feudalne) klace, a da tu vlast, saglasno konceptu „pravne države“, potčini načelu zakonitosti.

Prvi začeci kontrole rada organa uprave javljaju se već u 18.veku , da bi se upravni spor, kao oblik zaštite prava i pravnih interesa pojedinaca i pravnih lica od nezakonitosti postupanja organa uprave, javio u 19. veku.

Rešavanje upravnih sporova poveravano je, od tada do danas, negde organima uprave, a negde sudovima, i to ili redovnim sudovima ili sudovima specijalizovanim za ovu vrstu sporova.

Kontrola zakonitosti rada organa uprave nije se na isti način ni postavila ni razvijala u anglo-saksonskim i kontinentalnim državama, pa može da se kaže da postoje dva sistema kontrole, i to anglo-saksonski i evropski, odnosno kontinentalni.

Anglo-saksonski i kontinentalni sistem su se bitno razlikovali. Razlika između ova dva sistema je u početku nastanka ove institucije bila veoma oštra, ali se , doduše postepeno, stalno smanjivala.

Za anglosaksonski sistem je bilo karakteristično što su kontrolu vršili samo redovni sudovi, a ne posebni.

Razlog je, nerazvijeno upravno pravo, zatim (u SAD) tumačenje ustavnih odredaba o ovlašćenjima Vrhovnog suda „koji je imao pravo da kaže šta je zakon“ , kao i da štiti prava građana kroz ocenu zakonitosti akata, a i to što kontrola zakonitosti nije prethodno propisana, već se razvila iz prakse.

Za kontinentalni sistem je karakteristično da se razvi pod uticajem sistema kontrole zakonitosti rada organa uprave koji se javio u Francuskoj, u zemlji sa razvijenim upravnim pravom, što kontrolu vrše posebni upravni sudovi, koji su nastali ili iz upravnih organa (Francuska), ili su odmah kao takvi organizovani saglasno drugačijem tumačenju principa podele vlasti po kome redovni sudovi ne mogu da se mešaju u rad uprave, i što je za kontrolu propisan postupak i drugo. Danas je sve manje razlike između ova dva sistema.

Uvod

Svaki pravni pojam postavlja pred čitaoca, kao suštinsko pitanje, definiciju tog pojma, odnosno njegovo značenje.

Upravni spor je veoma važan pojam upravnog prava jer predstavlja krucijalni čin kontrole rada upravnih organa. Upravni spor je veoma važan jer predstavlja instituciju odbrane zakonitosti postupaka važnih javnih institucija. Takodje, bitan aspekt upravnog spora jeste i odbrana prava građanina naspram države. Razmatranje pojma upravnog spora nameće i sagledavanje istorijskog konteksta iz koga se može jasno videti da je sa manjkom demokratičnosti društva, smanjivana i važnost upravnog spora kao instituta zaštite zakonitosti.

Možda i najzanimljiviji aspekt analiziranja pojma upravnog spora jeste ambijent tranzicije kroz koje prolazi srpsko društvo. Upravni spor je možda i najvažniji institut pravde u tranziciji koja po definiciji donosi dosta nepravde.

Za početak bitno je locirati mesto upravnog spora u sistemu upravnog prava.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com